

<https://youtu.be/CWu29PRCUvQ>

Document made with <https://getyoutubesubtitles.netlify.app>

[00:00,3]

ลองนึกภาพว่ามีคนเข้ามาในครัวของคุณและเอาเครื่องมือสองสามอย่างกระทะและขยะของคุณ
long nuek phap wa mi khon khaoma nai khnua khong khun lae ao khenueng muetong sam ang knata
lae kha khong khun

Imagine someone coming into your kitchen and taking a few tools, a pan and your garbage.

จากนั้นพวกเขาก็ฝังทุกอย่างในป่า 12,000 ปีต่อมา นักโบราณคดีพยายามคิดว่าคุณเป็นใคร
chaknan phuakkao k fang thukoing nai pa 12,000 pi toma nakponankti phaim khit wa khun pen khain
Then they bury everything in the woods. 12,000 years later an archeologist is trying to figure who you
were.

อะไรสำคัญสำหรับคุณวิดีโอเกมที่คุณเล่นสิ่งที่คุณเชื่อ

anai samkan samnap khun witio kem thi khun len sing thi khun chuea

What was important to you, what video games you played, what you believed in

และสิ่งที่เป็นข้อมูลในการตัดสินใจของคุณ เนื่องจากคุณเคยมีชีวิตอยู่ในช่วงเวลาที่น่าทึ่งในประวัติศาสตร์ของ
มนุษย์:

lae sing thi pen khomun nai kantattintai khong khun, nueangtak khun khoei mitiit u nai chuangena thi
natueng nai pnaatitat khong mnut:

and what informed your decisions. Because you happened to live during a remarkable time in human
history:

การปฏิวัติดาวเคราะห์เมื่อมนุษยชาติเปลี่ยนผ่านกลายเป็นสิ่งมีชีวิตหลายชนิด

kanptiöti daokena muea mnuttati penin phan knaipen singmitiit laitnit

The Planetary Revolution, when humanity transitioned, becoming a multiplanetary species.

ในช่วงเวลานั้นตัวเลขของเราจะระเบิดตามลำดับขนาดเทคโนโลยีและมาตรฐานการครองชีพของเราจะพัฒนาไป
สู่ระดับที่เคยคิดว่าเป็นไปไม่ได้

nai chuangena nan tuanek khong rao cha rapoet tamnamtap khnat theknonoi lae

matntankanknongtip khong rao cha phatna pai su ratap thi khoei khit wa penpaimaitai

In that time, our numbers would explode by orders of magnitude, our technology and standard of
living would improve to levels previously thought impossible

และความคิดในตนเองของเราจะเปลี่ยนไปตลอดกาล และนักโบราณคดีในอนาคตทุกคนต้องเรียนรู้เกี่ยวกับขยะ
ของคุณในป่า

lae khamkit nai tneng khong rao cha peninpai tnotkan, lae nakponankti nainakt thukkn tong riannu
kiaokap kha khong khun nai pa

and our self conception would change forever. And all the future archaeologist has to learn about is
your junk in the woods.

แม้ว่าเราจะได้ แต่หวังว่านี่จะเป็นปัญหาของใครบางคนในรอบ 12,000 ปี แต่เราก็มีปัญหเดียวกันในวันนี้
maeo1 rao cha dai, tae wang wa ni cha penpana khong khain bang khnnai rop 12,000 pi, tae rao k
mipana diaokan nai wanni

While we can only hope this will be someone's problem in 12,000 years, we have the same problem
today.

เรากำลังพยายามสร้างการปฏิวัติที่เกิดขึ้นเมื่อ 12,000 ปีก่อนขึ้นใหม่

rao kamnang phaim snang kanptiöti thi koetkuen muea 12,000 pikon khuen aim

We are trying to reconstruct a revolution that took place 12,000 years ago.

วันนี้เหลือเพียงเงาของผู้คนที่เคยสัมผัสอดีตอันไกลโพ้นของเรามาเป็นปัจจุบัน

wanni enue phiang ngao khong phukn thi khoei sampat tit an knaipon khong rao ma pen pattupan
Today, only shadows remain of the people who experienced our distant past as their present.

[01:10,4]

สิ่งที่ยังคงอยู่จากอดีตของ

sing thi yang khngoj chak tit khong

What Remains from our past

เราเราสามารถมองปัจจุบันของเราในรูปแบบ 4K ที่มีสีสันและเสียง

rao rao samant mong pattupan khong rao nai ruppaep 4K thi mititan lae siang

We can look at our present in crispy 4K, in color and sound.

สามชั่วอายุคนที่ผ่านมาโลกเป็นเพียงสีดำและสีขาว

sam chuaajkn thipanma lok pen phiang si dam lae si khao

Three generations ago the world was just black and white.

อีกหนึ่งรุ่นที่เราเห็นโลกผ่านภาพถ่ายเบลอ

ik nueng run thi rao en lok phan phaptai beno

One more generation and we see the world through blurred photographs.

ภาพวาดและข้อความด้านหลังกลายเป็นวิธีหลักในการสัมผัสกับอดีต

phapat lae khokam dannang knaipen witi lak nai kantampat kap tit

Further back paintings and texts become our main way of experiencing the past.

ก่อนหน้านี้เราในปัจจุบันเพียง 20 ชั่วอายุคนคำเขียนทุกคำต้องถูกคัดลอกด้วยมือ

konna rao nai pattupan phiang 20 chuaajkn kham khian thuk kham tong thuk khatnok duaimue

A mere 20 generations before us today, every written word had to be copied by hand

และรายงานก็หายากและเชื่อถือได้น้อยลง

lae raingan k ha yak lae chueatuetai noinng

and reports became more scarce and less reliable.

นักประวัติศาสตร์คนแรกมีชีวิตอยู่เมื่อ 100 ชั่วอายุคนก่อน

nakpnaatitat khon raek mitiit u muea 100 chuaajkn kon

The first historian lived a mere 100 generations ago.

ต่อหน้าเขามีเพียงมหากาพย์และตำนานและกษัตริย์ที่ตายแล้วที่คุยโวบนเศษหิน

tona khao mi phiang makap lae tamnan lae ktatni thi tai laeo thi khuio bon set in

Before him, there are only epics and legends and dead kings bragging on pieces of stone.

250 ชั่วอายุคนมีเพียงเศษชิ้นส่วนที่เหลืออยู่บนพื้นดินและภาพที่ลอกเลียนความหมายดั้งเดิม

250 chuaajkn mi phiang set chin suantienue u bon phuentin lae phap thi loknian khammai dangtoem

250 generations ago there are only fragments left in the ground and images stripped of their original meaning.

[02:02,9]

ในที่สุดมนุษยชาติก็มองไม่เห็นโดยพื้นฐาน

naititut mnuttati k mongmaien doi phuantan

Eventually humanity becomes basically invisible.

ถึงกระนั้นเรารู้บางสิ่งเกี่ยวกับบรรพบุรุษของเรา

thuengknanan rao k ru bangting kiaokap bappunut khong rao

Still, we do know some things about our ancestors.

มาลองเล่าเรื่องราวของพวกเขาและความหมายสำหรับเราในวันนี้

ma long lao rueangnao khong phuakkao lae khammai samnap rao nai wanni

Let's try to tell their story and what it means for us today.

1 การเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์มนุษย์เป็น

1 kanpeninpaenng thi yingain thitut nai pnaatitat mnut pen

#1 The Greatest Transition in Human History

เวลาสองล้านปีหรือประมาณ 80,000 ชั่วอายุคนโดยพื้นฐานแล้วชีวิตของบรรพบุรุษของเราก็เหมือนเดิม
 wena song lan pi rue pnaman 80,000 chuaajkn doi phuantan laeo chiit khong bappunut khong rao ใ้
 emuentoem

For some two million years or roughly 80,000 generations, the life of our ancestors was basically the same.

ประมาณ 20,000 ปีหรือ 800 ชั่วอายุคนที่ผ่านมามนุษย์สมัยใหม่ที่มีพฤติกรรมเริ่มกระบวนการ
 pnaman 20,000 pi rue 800 chuaajkn thipanma mnut smaiaim thi mi phruetikam roem knapuankan
 It was around 20,000 years, or 800 generations ago that the behaviorally modern humans began a
 process

ที่จะเปลี่ยนวิถีชีวิตของเราไปตลอดกาล

thita penin witiitit khong rao pai tnotkan

that would change our lifestyle forever.

ตอนแรกค่อยๆสำหรับพวกเราบางคน เร็วขึ้นสำหรับเรามากขึ้น แล้วทันใดนั้นสำหรับพวกเราเกือบทั้งหมด
 tonnaek khoi samnap phuaknao bangkn, reo khuen samnap rao makkuen, laeo thantainan samnap
 phuaknao kueap thangmt

At first, gradually, for some of us. Then faster for more of us. And then suddenly for almost all of us.

ย้อนกลับไปในตอนนั้นมีมนุษย์สมัยใหม่ประมาณหนึ่งล้านคนบนโลก

yonknai pai nai tonnan mi mnut smaiaim pnaman nueng lan khon bon lok

Back then there were about one million modern humans on earth.

มนุษย์สายพันธุ์อื่น ๆ ส่วนใหญ่ตายไปแล้วอาจได้รับความช่วยเหลือเล็กน้อยจากเรา

mnut saipan uen, , suanain tai pai laeo at dnaip khamtuaenue leknoi chak rao

Most other human species had died out, probably with a little help from us.

[02:53,2]

ชีววิทยาของบรรพบุรุษของเราได้มอบเครื่องมือที่จำเป็นแก่พวกเขา:

chiita khong bappunut khong rao dai mop khenuengmue thi champen kae phuakkao:

Our ancestors' biology had given them the necessary tools: ,

ความฉลาดทั่วไปในการทำความเข้าใจสิ่งต่างๆความฉลาดทางสังคมในการทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน

kham chnat thuapai nai kan thamkamkaotai sing tang kham chnat thangtangkm nai kan

thamkamkaotai suengkannaekan

A general intelligence to understand things a social intelligence to understand each other

และภาษาเพื่อแสดงความคิดเชิงนามธรรมและสร้างแนวคิดใหม่ ๆ

lae phata phuea saetng khamkit choeng namtam lae snang naeokit aim,

and language to express abstract ideas and create new concepts.

คนเหล่านี้เหมือนกับคุณ พวกเขาทนทุกข์และมีความสุขเบื่อร้องไห้และหัวเราะ

khon enani emuenkap khun, phuakkao thntuk lae mikamtuk buea rongai lae uano

These were people just like you. They suffered and experienced joy, were bored, cried and laughed.

พวกเขาอาศัยอยู่ในชุมชนของผู้คนไม่กี่สิบคน

phuakkao atai u nai chumtn khong phukn mai ki sip khon

They lived in communities of a few dozen people.

พวกเขาควบคุมไฟและมีเครื่องมือที่ทำจากไม้หินและกระดูก

phuakkao khuapkum fai lae mi khenuengmue thi tham chak mai in lae knatuk

They controlled fire and had tools made from wood, stone and bone,

เล่าเรื่องไว้อาลัยผู้ตายและสร้างงานศิลปะ

laonueang woainai phutai lae snang ngantinpa

told stories, mourned their dead and created art.

พวกเขาแลกเปลี่ยนกับชนเผ่าอื่น ๆ ตั้งแต่อบซิเดียนไปจนถึงหอย
phuakkao laekpenin kap chon phao uen, , tangtae o b si dian pai chntueng hoi
They traded with other tribes, from obsidian to shellfish.

บางเกมล่าสัตว์ใหญ่และเคลื่อนที่ได้มากบางคนอาศัยพืชที่เก็บรวบรวมได้มากขึ้น
bang kem latat ain lae khenuenti dai mak bangkn atai phuet thikep ruapnuam dai makkuen
Some hunted big game and were very mobile, others relied more on plants they collected
และคนอื่น ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่เดียวที่มีอาหารทะเลมากมาย
lae khnōn, , suanain u nai phuenti diao thi mi aantane makmai
and others mostly stayed in one area with an abundance of seafood.

[03:43,2]

นี่เป็นสถานะทั่วไปของมนุษยชาติในประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ของเรา
ni pen stana thuapai khong mnuttati nai pnaatit suanain khong rao
This was the common state of humanity for most of our history.

จนกระทั่งการเปลี่ยนแปลงอย่างช้าๆ ที่ละขั้นตอนกลายเป็นการปฏิวัติ
chnknatang kanpeninpaenng ang cha thina khanton knaipen kanptiōti
Until a slow transition, step by step, turned into a revolution.

2 ที่ละขั้นตอน

2 thina khanton

#2 Step by Step

หลักฐานที่มั่นคงขึ้นแรกสำหรับสิ่งนี้เกิดจากหุบเขาจอร์แดน
laktan thi mankg chin raek samnap sing ni koet chak upkao chotaen
The first solid evidence for this stems from the Jordan Valley,
ซึ่งบรรพบุรุษของเราเก็บรวบรวมข้าวสาลีป่าเมื่อกว่า 20,000 ปีก่อน
sueng bappunut khong rao kep ruapnuam khaotani pa muea ka 20,000 pikon
where our ancestors collected wild wheat more than 20,000 years ago.

พวกเขาสังเกตเห็นว่าเมล็ดพืชในพื้นดินทำให้มีพืชมากขึ้นในปีหน้า
phuakkao sangketen wa meñt phuet nai phuentin thamai mi phuet makkuen nai pina
They noticed that seeds in the ground made more plants the next year.

ถ้าพวกเขาบรรจุเมล็ดไว้ในที่เดียวปีหน้าพวกเขาก็มีเมล็ดมากขึ้น
tha phuakkao ruam khnti wai nai thi diao pina phuakkao k̄ mi khnti makkuen
If they put good ones in one place, the next year they had more of the good ones.

นี่เป็นส่วนเสริมที่ยอดเยียมสำหรับการล่าสัตว์และการรวบรวม
ni pen suantenim thi yotiam samnap kannatat lae kan ruapnuam
This was a great supplement to hunting and gathering.

คุณสามารถเตรียมพืชผลบางอย่างกลับมาในปีหน้าสร้างนิคมชั่วคราวและมีแหล่งอาหารที่ปลอดภัย
khun samant tenim phuetpn bangoiang knapma nai pina snang nikm chuaknao lae mi aenng aan thi
pnotpai
You could prepare some crops, return next year, build a temporary settlement and have a secure food
supply.

บรรพบุรุษของเราใช้พืชผลพิเศษเหล่านี้ในการอบขนมปังก้อนแรกและเพื่อต้มเบียร์ครั้งแรก
bappunut khong rao chai phuetpn phitet enani nai ka rop khnmpang kon raek lae phuea tom bia
khnangnaek

Our ancestors used these bonus crops to bake the first bread and to brew the first beer.

[04:30,2]

ทุกรุ่นพวกเขารวบรวมความรู้ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับพืชและสัตว์ที่อยู่รอบตัวพวกเขา

thu knun phuakkao ruapnuam khamnu thi luektueng yingkuen kiaokap phuet lae sat thi u roptua
phuakkao

With every generation, they gathered deeper knowledge about the plants and animals around them

และวิธีการปรับเปลี่ยนให้เป็นประโยชน์

lae witikan pnappenin hai penpnaot

and how to manipulate them to their advantage.

แต่มีหลายสิ่งที่ต้องเรียนรู้

tae mi lai sing thi tong riannu

But there was a lot to learn.

อย่างช้าๆจากรุ่นสู่รุ่นความรู้ขยายตัว

ang cha cha knun su run khamnu khaitua

Very slowly, from generation to generation pockets of knowledge expanded

และถูกส่งต่อไปขยายอีกครั้ง

lae thuk song topai khai ikknang

and were passed along to be expanded again.

การเกษตรในยุคแรกเริ่มลดพื้นที่ลงอย่างมากที่บรรพบุรุษของเราต้องใช้ในการเลี้ยงคน ๆ เดียว

kankettn nai yuk raeknoem lot phuenti long ang mak thi bappunut khong rao tong chai nai kan liang
khon, , diao

This early agriculture started to drastically reduce the space our ancestors needed to feed one individual.

ซึ่งทำให้สามารถอยู่ในที่เดียวได้นานขึ้น

sueng thamai samant u nai thi diao dai nan khuen

Which made it possible to stay in one place longer.

ประมาณ 12,000 ปีที่แล้วความก้าวหน้าเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ได้มาถึงจุดวิกฤต

pnaman 12,000 pi thinaeo khamkaona lek, , noi, , enani dai matueng chut wikrit

Around 12,000 years ago these little pieces of progress had reached a critical mass.

แคลอรีส่วนใหญ่ที่เราบริโภคในปัจจุบันเกิดจากพืชของผู้ก่อตั้งที่แตกต่างกันประมาณ 15 ชนิด

khaenoni suanain thi rao bnipok nai pattupan koet chak phuet khong phukotang thi taek tangkan
pnaman 15 chnit

Most of the calories we consume today stem from about 15 different founder crops

ที่มนุษย์เริ่ม ปลูก อย่างจริงจังในอีกไม่กี่พันปีข้างหน้า

thi mnut roem, pnuk, ang chningtang nai ik mai ki phanpi khangna

that humans began to domesticate in earnest in the next few thousand years.

[05:12,5]

สิ่งที่เราเรียกว่าการปฏิวัติเกษตรกรรมไม่ใช่สิ่งที่เริ่มขึ้นอย่างกะทันหันในวันหนึ่ง

sing thi rao riak wa kanptiōti kettnkam mai chai sing thi roem khuen ang knatanan nai wannueng

What we call the agricultural revolution was not a thing that began suddenly one day.

เป็นกระบวนการที่ช้าที่ขับเคลื่อนโดยกลุ่มเล็ก ๆ ในช่วงหลายชั่วอายุคน

pen knapuankan thi cha thi khapkenuen doi knum lek, , nai chuang lai chuaajkn

It was a slow process driven by small groups over many generations.

ในที่สุดการเปลี่ยนแปลงทีละน้อยก็ก่อให้เกิดยุคใหม่

naititut kanpeninpaenng thinanoi kī koaikoet yukaim

Eventually gradual change gave rise to a new era.

3 ยุคมนุษย์.

3 yuk mnut.

#3 The Human Era.

ในช่วงสองสามพันปีข้างหน้าความคืบหน้าจะเร็วขึ้นและเปลี่ยนผู้รวบรวมนํ้าให้กลายเป็นเกษตรกร
 nai chuang song sam phanpi khangna khamkuepna cha reo khuen lae penin phu ruapnuam nak la hai
 knaipen kettkn

During the next few thousand years, progress would speed up and turn hunter gatherers into farmers
 ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเมืองและตามเมืองต่างๆ
 thi atai u nai mu banmueang lae tam mueang tang
 who lived in villages, towns and then cities.

เมื่อเกษตรกรย้ายเข้ามาในพื้นที่ใหม่พวกเขาเปลี่ยนชนเผ่าเร่ร่อนหรือเปลี่ยนเป็นชาวนาด้วย
 muea kettkn yai khaoma nai phuenti aim phuakkao k penin chon phao renon rue peninpen chaona
 duai

When farmers moved into new areas they replaced the nomadic tribes or turned them into farmers too.

นี่ไม่ใช่เรื่องง่ายและไม่เจ็บปวด
 ni mai chai rueang ngai lae mai cheppuat

This was neither easy nor painless.

ในยุคแรกผู้คนรับประทานอาหารที่หลากหลายซึ่งประกอบด้วยพืชและสัตว์ต่างๆมากถึง 250 ชนิด
 nai yuk raek phukn rappnatan aan thi laknai sueng pnakoptuai phuet lae sat tang mak thueng 250
 chnit

In the early days people had a diverse diet made of up to 250 different plants and animals.

สำหรับบางกลุ่มที่เปลี่ยนไปสู่เกษตรกรรมการเปลี่ยนแปลงในอาหารของพวกเขาตกลงอย่างมาก
 samnap bang knum thi peninpai su kettknkam kanpeninpaenng nai aan khong phuakkao ltng ang mak
 For some of the groups transitioning to agriculture the variation in their diets declined drastically

[06:01,9]

และบางกลุ่มก็ดูเหมือนจะไม่ได้รับสารอาหาร
 lae bang knum k duemuen cha mai dnaip sanoan
 and some even seem to have been undernourished.

และอยู่ใกล้กันและกับสัตว์สร้างแหล่งเพาะพันธุ์ของโรค
 lae u kain kan lae kap sat snang aengng phopan khong rok

And living close together and with animals created a breeding ground for disease.

แทบทุกโรคติดเชื้อที่เกิดจากจุลินทรีย์ที่ปรับตัวเข้ากับมนุษย์เกิดขึ้นในช่วง 10,000 ปีที่ผ่านมา
 thaep thuk roktittuea thikoet chak chunintni thi pnaptua khaokap mnut koetkuen nai chuang 10,000
 pi thipanma

Virtually every infectious disease caused by microorganisms that have adapted to humans arose in the
 last 10,000 years.

อหิวาตกโรคฝีดาษหัดไขหวัดใหญ่อีสุกอีใสและมาลาเรีย
 ioatknok fitat at khaiatain itukotai lae manania
 Cholera, smallpox, measles, influenza, chickenpox and malaria.

อัตราการเสียชีวิตโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กเพิ่มขึ้นอย่างมาก
 atna kan siatiit doitepae nai knum dek phoemkuen ang mak
 Mortality, especially among children, rose drastically.

ถึงกระนั้นตัวเลขของเราก็เพิ่มขึ้นเนื่องจากการอาศัยอยู่ในที่เดียวกันทำให้ผู้หญิงสามารถเลี้ยงลูกได้มากกว่าเมื่อก่อน

thuengknanan tuane khang rao k phoemkuen nueangtak kanoat u nai thi diaokan thamai phuning
 samant liangnuk dai makka mueakon

Still, our numbers grew because living in the same place enabled women to bear far more children
 than before –

และสำหรับชาวนามีลูกมากขึ้นก็หมายถึงการมีมือทำงานในไร่่นามากขึ้น
 lae samnap chaona minuk makkuen k maitueng kan mi mue thamngan nai rnai makkuen

and for a farmer more kids mean more hands to work the fields.

แม้จะมีผู้คนที่ยาญน้อยกว่าเสียชีวิตมากขึ้นหมู่บ้านและเมืองก็เติบโตขึ้น จำนวนมนุษย์บนโลกระเบิด
mae cha mi phukn thi aḷ noika siatiit makkuen mupan lae mueang k̄ toep̄to khuen, chamnuan mnut
bon lok rapoet

Even with more people dying younger, villages and towns grew. The number of humans on earth exploded.

ประมาณ 100 ชั่วอายุคนหลังจากจุดเริ่มต้นของยุคมนุษย์มีพวกเรานี้ล้านคนแล้ว

pnaman 100 chuaaḷkn langtak chutnoemtn khong yuk mnut mi phuaknao si lan khon laeo

About 100 generations after the beginning of the Human era, there were already four million of us.

สิ่งนี้เพิ่มความต้องการอาหารและบังคับให้ผู้คนคิดหาวิธีการผลิตแคลอรีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นซึ่ง
sing ni phoem khamtongkan aan lae bangkap hai phukn khit ha witi kanpnit khaenoni thi mipnatittipap
makkuen sueng

This increased the need for food and forced people to come up with ever more efficient ways of producing calories -

[06:59,4]

ทำให้วิถีชีวิตใหม่ของเราแข็งแรงแรงขึ้น

thamai witiit aim khong rao khaēngkaenng khuen

solidifying our new lifestyle.

การกลับไปทำการล่าสัตว์และการรวบรวมจะหมายถึงการตายโดยความอดอยากเป็นส่วนใหญ่

kan knap pai thi kannatat lae kan ruapnuam cha maitueng kantai doi khamotoiḷk pentuanain

Going back to hunting and gathering would just have meant death by starvation for most.

คำถามหนึ่งที่ยังไม่มีคำตอบ: ทำไม?

khamtam nueng thi yang mai mi khamtop: thammai?

One question remains unanswered: Why?

เหตุใดผู้คนจึงแลกเปลี่ยนเสรีภาพในการใช้ชีวิตนอกธรรมชาติกับอาหารที่หลากหลายสำหรับการเกษตรและอาหารที่จำกัด มากกว่า

etutai phukn chueng laekpenin senipap nai kan chaitiit nok thamtati kap aan thi laknai samnap
kankettn lae aan thi, chamkat, makka

Why would people exchange the freedom of living off nature with a huge variety in food for the grind of agriculture and often more limited diets?

ไม่มีใครรู้แน่นอน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศดูเหมือนจะทำให้การเปลี่ยนแปลงเป็นไปได้

mai mi khain ru naenon, kanpeninpaenng spappumiakat duemuen cha thamai kanpeninpaenng
penpaitai

Nobody knows for sure. Climate change seems to have made the transition possible

และนักวิทยาศาสตร์บางคนยืนยันว่าเกิดจากปัจจัยภายนอกเช่นการขาดสารอาหารหรือการมีประชากรมากเกินไปซึ่ง

lae nakitatat bangkn yuenan wa koet chak pattaipainok chen kan khattanoḷan rue kan mi pnatak
makkoenpai sueng

and some scientists argue that it was caused by external factors like undernourishment or overpopulation,

ทั้งสองมีการโต้แย้งกันอย่างมา

thangtong mi kan toaeng kan ang mak

both highly contested.

ปัจจุบันแนวคิดที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางที่สุดก็คือมันเป็นทางเลือกที่ตั้งใจทำโดยชุมชนนับไม่ถ้วนทั่วโลก

pattupan naeokit thi dnaḷp kan yomnap ang kangkang thitut k̄ khue man pen thangnueak thi tangtai
tham doi chumtn napmtain thuanok

Today the most widely accepted idea is that it was a deliberate choice, made by countless communities around the globe.

บางทีมันอาจเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ทำให้เราเป็นมนุษย์

bangti man at kiaokong kap sing thi thamai rao pen mnut

Maybe it is also connected with what makes us human.

ความสามารถในการมาร่วมกันพัฒนาอัตลักษณ์ร่วมและแลกเปลี่ยนเรื่องราวและความรู้

khamtamant nai kan ma ruamkan phatna atnakt ruam lae laekpenin rueangnao lae khamnu

The ability to come together, develop shared identities and exchange stories and knowledge.

[07:51,8]

นักโบราณคดีบางคนคิดว่ากลุ่มผู้รวบรวมนักล่าเดินทางมานานและไกลเพื่อเฉลิมฉลองจัดงานเลี้ยงและพิธีกรรม

nakponankti bangkn khit wa knum phu ruapnuam nak la doentang ma nan lae knai phuea

chenimtnong chat nganniang lae phitikam

Some archaeologists think that groups of hunter gatherers traveled long and far to celebrate, to hold feasts and rituals.

พวกเขาจะใช้โอกาสเหล่านี้เพื่อพูดคุยเกี่ยวกับรุ่นของนวัตกรรม:

phuakkao cha chai okat enani phuea phutkui kiaokap run khong natkam:

They would have used these occasions to talk about their version of innovation:

เทคนิคการล่าสัตว์และเครื่องมือที่ดีขึ้นวิธีการจับและเพาะพันธุ์สัตว์และพืชชนิดใดที่สามารถรวบรวมและคูณได้

theknik kannatat lae khenuengmue thi dikuen witikan chap lae phopan sat lae phuet chnit dai thi

samant ruapnuam lae khun dai

better hunting and tool making techniques, how to catch and breed animals and which plants could be collected and multiplied,

บางทีพวกเขาอาจแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์

bangti phuakkao at laekpenin mentpan

maybe they even exchanged seeds.

ไม่น่าเป็นไปได้ที่การชุมนุมเหล่านี้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาที่เผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร

mai na penpai dtai kan chumnum enani pen tuaneng ptikinia thi phoeipaen khamnu dan kankettn

It is not unlikely that these gatherings were the catalysts that spread the knowledge of agriculture

ผ่านกลุ่มมนุษยชาติที่แยกตัวออกมามากมาย

phan knum mnuttati thi yaektua okma makmai

through the many isolated groups of humanity.

ในที่สุดการสิ้นสุดวิถีชีวิตที่เป็นเรื่องธรรมดาของเผ่าพันธุ์ของเราหลายพันปี

naititut kan sintut wititiit thi pennueang thamta khong phaopan khong rao ma lai phanpi

Ultimately ending a lifestyle that was common to our species for thousands of generations.

ดังนั้นเมื่อสามารถมาร่วมกันเฉลิมฉลองแบ่งปันและเรียนรู้จากกันและกัน

dangnan muea samant ma ruamkan chenimtnong baengpan lae riannu chak kannaeakan

So by being able to come together, celebrate, share and learn from one another,

มนุษย์เหล่านี้อาจก้าวไปสู่โลกสมัยใหม่ของเราและเราต้องขอบคุณมาก

mnut enani at kao pai su lok smaiaim khong rao lae rao tong khopkun mak

these humans might have taken the steps that lead to our modern world and we have much to be grateful for.

ทุกวันนี้เรายังคงเป็นมนุษย์คนเดิมแม้ว่ามันมักจะรู้สึกแบบนั้นก็ตาม

thukanni rao yangkng pen mnut khon doem maeo^๑ man makta mai rutuek baep nan ktam

We are still the same humans today, even if it often doesn't feel that way.

[08:43,9]

อาจถึงเวลาแล้วที่จะมาร่วมกันแบ่งปันสิ่งที่เรารู้และเฉลิมฉลองการดำรงอยู่ของเราอีกครั้ง

at thueng wena laeo thita ma ruamkan baengpan sing thi rao ru lae chenimtnong kantamngoij khong rao ikknang

Maybe it is time to come together to share what we know and celebrate our existence once again, เพื่อเริ่มการเปลี่ยนแปลงอย่างสันติอีกครั้งอาจเป็นการปฏิวัติดาวเคราะห์ที่จะเปลี่ยนแปลงทุกอย่างอีกครั้ง phuea roem kanpeninpaenng ang santi ikknang at pen kanptiöti daokena thita peninpaenng thukting ikknang

to begin another peaceful transition, maybe the planetary revolution, that will change everything once more.

หวังว่าในอีก 12,000 ปีลูกหลานของเราจะหันกลับมามองเราในวันนี้ด้วยความขอบคุณ

wang wa nai ik 12,000 pi luknan khong rao cha an knapma mong rao nai wanni duai kham khopkun

So hopefully, in another 12,000 years, our descendants will look back on us today with gratitude,

สำหรับโลกที่น่าอัศจรรย์ที่พวกเขาสามารถอาศัยอยู่ได้

samnap lok thi naattan thi phuakkao samant atai u dai

for the amazing world they are able to inhabit.

เพื่อเฉลิมฉลองความสำเร็จของบรรพบุรุษของเราในช่วง 12,000 ปีที่ผ่านมาและมองไปด้วยความหวังในอีก 12,000 ปีข้างหน้า

phuea chenimtnong khamtamnet khong bappunut khong rao nai chuang 12,000 pi thipanma lae mong pai duai khamang nai ik 12,000 pi khangna

To celebrate the achievements of our ancestors in the last 12,000 years and to look with hope towards the next 12,000

เราขอแนะนำปฏิทินยุคมนุษย์ครั้งที่ 5 สำหรับปี 12,021 -

rao kho namteno ptitin yuk mnut khnang thi 5 samnap pi 12,021 -

we present you with the fifth Human Era Calendar for the year 12,021 -

ครั้งนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางของมนุษยชาติเริ่มต้นนับหมื่น หลายปีที่ผ่านมา

khnangni pen khomun kiaokap kan doentang khong mnuttati roemtn nap muen, lai pi thipanma

this time it is all about the journey of humanity, beginning tens of thousands of years ago,

นำไปสู่การปฏิวัติเกษตรกรรมไปสู่อารยธรรมขั้นสูงในสมัยโบราณและจุดเริ่มต้นของยุคปัจจุบันซึ่งเป็น

namptaj kanptiöti kettnkam pai su antam chantung nai smaiponan lae chutnoemtn khong

yukpattupan sueng pen

leading into the revolution in agriculture, to ancient high civilizations and the beginning of modern times,

จุดสิ้นสุดของวิสัยทัศน์สำหรับอนาคตของเรา

chuttintut khong witaitat samnap nakt khong rao

culminating in a vision for our future.

คุณสามารถรับ Limited Edition ได้ในขณะนี้จนกว่าเราจะขายหมดและจะไม่มีอีกเลย

khun samant rap, Limited Edition dai nai khnani chnka rao cha khai mt lae cha mai mi ik loei

You can get the limited Edition now until we sell out and then never again.

[09:43,0]

เช่นเคยปฏิทินมีภาพประกอบ 12 หน้าซึ่งพิมพ์ด้วยกระดาษคุณภาพสูงในยุโรปและสหรัฐอเมริกา

chenkoei ptitin mi phappnakop 12 na sueng phim duai knatat khunpap sung nai yunop lae

snatomenika

As always the calendar features 12 illustrated pages printed on high quality paper in Europe and the US.

และปีนี้หน้าปกมันวาวเป็นพิเศษ

lae pi ni napk manao penpitet

And this year the cover is especially shiny.

ปฏิทินไม่เพียง แต่ดูดีบนผนังและทำให้ง่ายต่อการฝันถึงอนาคตอันรุ่งโรจน์และตระหนักว่าเรามาไกลแค่ไหนในฐานะเผ่าพันธุ์

ptitin mai phiang, tae duti bon phnang lae thamai ngai to kan fan thueng nakt an rungno lae tnanak wa rao ma knai khae nai nai thana phaopan

Not only does the calendar look great on walls and makes it easier to dream about a glorious future and realize how far we have come as a species.

นอกจากนี้ยังเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการสนับสนุน kurzgesagt ปฏิทินช่วยให้เราระบุเวลาที่วิดีโอของเราต้องการและเผยแพร่ได้ฟรีสำหรับทุกคน

noktakni yang pen witi thi di thitut nai kan snaptnun, kurzgesagt ptitin chuai hai rao rapu wena thi witio khong rao tongkan lae phoeipaen dai fni samnap thukkn

It is also the best way to support kurzgesagt. The calendar enables us to put in the time our videos need and release them for free, for everyone.

หากต้องการคุณสามารถรับปฏิทินพร้อมโปสเตอร์ Hoodie หรือ Infographic หรือตุ๊กตา เราได้ทำข้อตกลงบางอย่างให้กับคุณ

ak tongkan khun samant rap ptitin phnom pottoe, Hoodie rue, Infographic rue tukta, rao dai tham khotknng bangoiang hai kap khun

If you want, you can get the calendar with a Hoodie or infographic posters or plushie. We've made a few deals for you.

ขอบคุณผู้คนหลายพันคนที่ได้รับปฏิทินทุกปีและเพื่อน ๆ ที่รักในสิ่งที่เราพยายามทำในช่องนี้

khopkun phukn lai phan khon thi dnaip ptitin thukpi lae phuean, , thinak nai sing thi rao phaiam tham nai chong ni

Thank you so much to the thousands of people who get the calendar every year and to the birbs who love what we try to do on this channel.

ขอให้มีความสุขตลอดปี 12,021 - และหวังว่าจะน่าตื่นเต้นน้อยกว่า 12,020 ปี!

khoai mikamtuk tnotpi 12,021 -, lae wang wa cha natuenten noika 12,020 pi!

We wish you a happy year 12,021 – And let's all hope that it will be less exciting than 12,020!